

Psychologia mitu

Kultury tradycyjne
a współczesność

Andrzej Pankalla

ENETEIA
WYDAWNICTWO

© Andrzej Pankalla
© ENETEIA
Wydawnictwo Psychologii i Kultury, Warszawa 2000
wydanie pierwsze

Redakcja: ZENON WALDEMAR DUDEK
JOANNA KARPOWICZ

Korekta: JOANNA KARPOWICZ

Projekt okładki i skład: MAREK ZIÓŁKOWSKI

W projekcie okładki wykorzystano zdjęcia ze zbiorów autora.

Druk: Podlaska SPHU
Białystok, ul. 27 lipca 40/3
Tel. (85) 675-49-50

Publikacja dofinansowana ze środków Komitetu Badań Naukowych
w ramach projektu badawczego nr 1H01F01416

WSZELKIE PRAWA ZASTRZEŻONE

*Żaden fragment niniejszej książki nie może być wykorzystany
bez pisemnej zgody wydawcy*

ISBN 83-85713-21-2

Spis treści

<i>Słowo wstępne</i> (Zenon Waldemar Dudek)	7
<i>Wprowadzenie</i>	15

Część pierwsza – PSYCHOLOGIA MITU

1. Definicje mitu	21
1.1. Kryteria klasyfikacji	21
1.2. Idea mitu w naukach humanistycznych	25
1.3. Wielowymiarowe podejście do mitu a psychologia	29
1.4. Klasyfikacja definicji mitu według Henry'ego Murraya	31
1.5. Problem redukcjonizmu w psychologii mitu	34
2. Idea mitu w psychologii	39
2.1. Antropologiczne źródła psychologii mitu (Lucien Lévy-Bruhl)	41
2.2. Apercepcja rzeczywistości przez wyobraźnię (Wilhelm Wundt)	44
2.3. Jedność symboliki mitu, snu i nerwicy (Zygmunt Freud)	45
2.4. Mityczny przekaz hordy pierwotnej (Géza Róheim)	48
2.5. „Daydream” grup ludzkich (Otto Rank)	50
2.6. Symboliczny język społeczny (Erich Fromm)	51
2.7. <i>Katharsis</i> nieświadomości (Bruno Bettelheim)	53
2.8. Archetypowe projekcje nieświadomości zbiorowej (Carl G. Jung)	55
2.9. Mit personalny (Sam Keen)	59
2.10. Nieświadome wzorce tożsamości (Stephenson Bond)	60
2.11. Specyfika psychologicznych koncepcji mitu	62
3. Mit w perspektywie psychologiczno-kulturowej	67
3.1. Koncepcja trzech światów Karla R. Poppera (kontekst teoretyczno-filozoficzny)	67
3.2. Potrzeba mitu (psychologia egzystencjalna Rollo Maya)	71
3.3. Mit a tożsamość (pedagogiczna koncepcja Jerome S. Brunera)	74

4. Miejsce mitu w porządku kulturowym Indian Kofan. Analiza psychologiczno-kulturowa	79
4.1. Życie Indian Kofan	81
4.2. Porządek kulturowy Kofanów	82
4.3. „Żywy” mit w perspektywie psychologiczno-kulturowej	85
4.4. Znaczenie enteogenów (halucynogenów) w mitoterapii	91
5. Kierunki badań w psychologii mitu	95
Część druga – KULTURY TRADYCYJNE A WSPÓŁCZESNOŚĆ	
6. Pierwotna ucztą i geneza kultury	101
7. „Blessed fools” – błogosławieni upośledzeni?	109
8. Elementy <i>numinosum</i> w autyzmie	117
9. Intuicyjny wgląd a percepcja dziecięca	123
10. Postawy aksjologiczne Indian Ameryki Północnej i ich znaczenie w diagnozie psychologicznej	131
11. Wstęp do psychologii Indian Lacandonów	139
12. <i>Lucien Lévy-Bruhl's Theory of Primitive Personality</i> (Luciena Lévy-Bruhla teoria pierwotnej osobowości)	147
Bibliografia	153
Indeks rzeczowy	158
Indeks nazwisk	162
Zdjęcia z osady Indian Kofan – Dureno	165